

givent Sag, at ogsaa Anstafelsen af Materiel er indbefattet i dette Anlæg, thi ellers vil Summen jo ikke slaa til, og saa maa der opføres en ekstra Sum til Anstafelsen af det fornødne Materiel. Jeg betragter det som sagt som en givent Sag, uagtet det ikke udtrykkelig staar der. Jeg mener ogsaa, at dette Lovforslag ligesom i øvrigt de andre Jærnbanelove, som ere udgaaede fra den lovgivende Magt, maa forstaaes saaledes, at i Eneretten til Anlægene er ogsaa indbefattet Forpligtelsen til at tilvejebringe Materiellet indenfor den Sum, der bydes.

Jeg tillader mig hermed at anbefale dette Lovforslag til den ærede Regerings velvillige Modtagelse, og jeg skal slutte med at udtale Haabet om, at Sagen maa gaa ret hurtigt gennem Folketinget, saaledes at det andet Ting kan faa den fornødne Tid til at overveje Sagen og tage Beslutning derom, for at vi allerede i Aar kunne faa Sagen helt gennemført, hvis der overhovedet er nogen Mulighed derfor.

Mrhr: Det vil maaske ikke undre det høje Ting, at jeg griber Lejligheden til at sige et Par Ord ved dette Lovforslags Behandling. Det er jo Skik her i Tinget, at naar der er Tale om et Baneanlæg, der berører ens Valgfreds, vil man gerne sige et Par Ord. Det gælder sikkert om os alle, og det er da ogsaa Tilfældet for mit Vedkommende, hvad dette Lovforslag angaar. Det var med Betænkkelighed, at jeg i Hjør stemte for Brøhovederne, der vare foreslaaede, fordi jeg var ængstelig for, at de skulde forhindre Lovforslagets Fremme. De bleve jo imidlertid forfaste, og for saa vidt kan ingen sige, at de stæbte en Hindring for Jærnbaneanlægget. Nu er Forslaget atter indbragt i Aar, om end i en noget forandret Stikfælse med Hensyn til den finansielle Side af Sagen, men denne skal jeg ikke dvæle ved, om end jeg nok kunde ønske — man kan jo have saa mange gode Ønsker — at der var Finansmænd her i Landet, som havde taget Jærnbanen i Entreprise. Naar jeg udtaler dette, er det, fordi jeg jo ser, at der er beregnet en hel Del til, som man siger med et gammelt Ord, at gaa i Skudermudder, for at faa Jærnbaneaktierne til at glide. Men det kan for øvrigt være det samme, naar bløt vi kunne faa Banen. De fleste, der have hørt Udtalelserne i Hjør eller kende Forholdene ved Forbindelsen derne, ville vide, at den er saa daarlig, at den omtrent er paa samme Trin nu som for 200 Aar siden, og ville derfor kunne forstaa, at Møenboerne længes efter en bedre Forbindelse med Omverdenen. Ligeledes længes

man i Bordingborg, der hører til min Valgfreds, efter at kunne strække Armene ud til Siderne for at faa et bedre Opland. Det er jo noget, der ikke skal lægges Stjul paa, at det er et Djemed med Jærnbaneanlæg, at det skal lede Forretningsforbindelserne ind imod de Steder, hvortil de løbe. I øvrigt skal jeg ganske henholde mig til det, som den ærede sidste Taler bemærkede. Om Hovedlinien skal blive den over Fåge eller den over Bordingborg, vil komme an paa, hvilken af de to der vil blive stærkest benyttet. Jeg for min Person tror naturligvis, at det har væsentligst Betydning for Møenboerne at faa Forbindelse med Hovedlinien. Hvad den Stump Bane paa Møen angaar, som foreslaas lagt ud til Klinten, kunne vi jo godt indrømme, at Tendensen dermed er at skaffe en Turistbane til Veje, og jeg tror ogsaa, at den som saadan vil faa stor Betydning. Der er imidlertid her et Spørgsmaal, som vil kunne faa væsentlig Indflydelse paa, hvorvidt denne Banestump kan blive et rentabelt Foretagende og skaffe Indtægt til den hele Bane. For at det en Gang skulde lykkes at drage Turiststrømmen hertil fra Udlandet, hvilket vistnok alle vi Beboere af det lille Danmark ville glæde os over, vilde det for det første være nødvendigt, at Bengemænd greb til og byggede ved Klinten Etablissementer, som vare tidssparende og overensstemmende med, hvad den store Turiststrøm maatte fordrø, ellers vilde denne ikke komme. Men dernæst er der en anden Omstændighed, hvorpaa jeg vil tillade mig at henlede det Udvalgs Opmærksomhed, som skal have med Sagen at gøre, og det er den, at det smukke Sted, som vi kalde Møens Klint, er i privat Eje. Det ligger navnlig under Klintholm. Om end nu den nuværende Ejer og de hidtilværende Ejere have vist megen Smødelommen og i enhver Retning ladet Publikum faa Adgang til Klinten og endog med stor Bekostning have vedligeholdt disse smukke Udsigtspunkter, kunde det jo dog træffe sig saa, at der i Tidens Løb kom en Ejer, der af en eller anden Grund vilde forbyde den offentlige Færdsel derude. Det kunde jo ske. Derfor mener jeg, at det maaske kunde være rigtig, at Udvalget havde sin Opmærksomhed henvendt paa det Spørgsmaal, om Staten ikke ved en Ektpropriering kunde sikre sig det største Stykke af Klinten og navnlig de store og smukke Partier, eller om Ejeren ved en Deklaration kunde forpligte sig til ikke at forbyde Folk Adgang. Det er altsaa dette, jeg vil tillade mig at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at hvis man nu med stor Bekostning lægger en Bane ud